

1 . Uvod

Dečji vrtić se u današnje vreme smatra, uz porodicu, za najvažnije mesto za pravilno vaspitanje, usvajanje navika i formiranje ličnosti deteta od njegove prve godine pa do polaska u školu. Vrtić predstavlja dopunu porodičnom vaspitanju, a veoma često dete tu provede i više vremena nego u svom domu. Predškolske ustanove kroz jasle i vrtiće obezbeđuju čuvanje, negu i ishranu dece ostvarujući pri tome vaspitno-obrazovnu, preventivno-zdravstvenu i socijalnu funkciju. Kako deca često u objektima provode i više od devet sati, ukoliko ta sredina ima nekih nedostataka delovaće nepovoljno na zdravlje deteta.

Ovo je period u razvoju deteta kada se postavljaju temelji učenja i tokom kojih deca razvijaju dobre dispozicije za učenje. Mesto gde se odvija predškolsko vaspitanje i obrazovanje treba da bude prijatno, u njemu deca treba da uživaju, osećaju se bezbedno, da otkrivaju nove stvari uz podršku odraslih koje poznaju i uz koje se osećaju sigurno.

Predškolsko obrazovanje treba posmatrati kao strateški interes države, a ne prebacivati odgovornost na lokalnu samoupravu i roditelje. Značaj predškolskog vaspitanja, ukupna dobrobit koja ostaje državi kroz dugoročno vraćanje ulaganja, govori u prilogu tome kolika je i obaveza države da se aktivno uključi u ovaj proces. Koristi od ranog učenja pokazuju se na više načina. Deca su uspešnija u školi i to umanjuje troškove jer se smanjuje broj onih koji napuštaju školovanje i ponavljaju razrede, a dugoročno poboljšava obrazovno postignuće, što potvrđuju rezultati međunarodne ankete PISA (Program za međunarodno ocenjivanje učenika). Takodje, zdravlje dece se popravlja, a takodje manje je verovatno da će ova deca, kada odrastu, da se upuste u kriminalna i druga disfunkcionalna ponašanja. Potrebno je naglasiti i širi socio-ekonomski aspekt u kome opada stopa nezaposlenosti, a prosečna zarada raste. Ulaganje u obrazovanje u ranom detinjstvu u Srbiji je kao tema prepoznato i od strane UNICEF-a, koje je dalo veliki doprinos u davanju analize o situaciji u našoj zemlji.

Nejasan status delatnosti predškolskog obrazovanja, gde su podeljene ingerencije izmedju tri ministarstva (Ministarstva prosvete i sporta, Ministarstva zdravlja i Ministarstva za socijalna pitanja), nedovoljnost kapaciteta tj. ograničene mogućnosti za boravak dece naročito u prigradskim opštinama grada, kao i veoma nepovoljan materijalan položaj delatnosti predstavljaju probleme, odnosno prepreke ka postizanju uslova za boravak dece boljim.

Na osnovu svakodnevnog prisustva i uvida u rad vrtića snažan utisak ostavlja svakodnevno veliki broj prisutne dece u grupama. Nije retka praksa da se u okviru sobe formira tzv. grupa ipo. To praktično znači da je dece 50 %, imamo tri zaposlena radnika, ali je prostor ostao jedino nepromenjen. Svake godine suočavamo sa manjkom mesta i sada imamo tri do četiri hiljade dece koja su ispod takozvane crte. Grad je zato počeo pregovore sa privatnim predškolskim ustanovama i vrtićima, radi rešavanja problema većeg obuhvata dece i ti pregovori su završeni. Privatne predškolske ustanove, koje ispunjavaju uslove, svoje kapacitete su ponudile gradu Beogradu na taj način da decu koju ne uspeju da upišu u svoje objekte Grad smesti u privatne vrtiće pod istim uslovima. Konkretna realizacija kreće od oktobra meseca 2015. godine.